

DARBININKAS

Vol. LXXXVII, Nr. 3 (13)

341 Highland Blvd, Brooklyn, NY 11207

March - Kovas, 2003

ŠV. KAZIMIERAS IR PRANCIŠKONAI

Paulius JURKUS

Šv. Kazimieras - dail. V. K. Jonynas. Vitražas pranciškonų koplyčioje Kennebunkporte, ME.

Esame girdėję, kad Šv. Kazimiero kultu labiausiai rūpinosi jėzuitai. Šv. Kazimierą naudojo kaip pavyzdį, norėdami prie Bažnyčios pritraukti aristokratų jaunuomenę. Statydami bažnyčias jo garbei, jie išplėtė baroko stilių Lietuvoje.

Pranciškonai vienuoliai, kurie daug anksčiau nei jėzuitai apsigyveno Vilniuje, anksčiau ir įsijungė į akciją, kad karalaitis Kazimieras būtų paskelbtas šventuoju. Tuo rūpinosi ir Lietuvos valdovai, aukštieji dvasininkai, didikai.

Vatikano archyvuose yra vienas išlikęs dokumentas, rašytas lotynų kalba 1516 m. vasario 18 d. Tuo raštu Vilniaus pranciškonai prašo popiežių Leoną X, kad jis Lietuvos karalaitį Kazimierą paskelbtų šventuoju. Tame dokumente rašoma:

“Laikome reikalingu pažymėti Jūsų Šventenybei, kad Didžioji Lietuvos Kunigaikštystė ne tik iš visų pusių yra apsupta netikinčių tautų, kaip antai, totorių, skitų ir už akmenį kietesnių maskoviečių (rusų), bet tų netikėlių yra pilna ir krašto viduje.

Tačiau geriausias ir gailestingiausias Dievas, kurio maloningumas yra neišreiškiamas, norėdamas Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės žmones išlaikyti šventame tikėjime ir neseniai atsivertusiųjų širdyse uždegti didesnio pamaldumo bei dieviškų įsakymų gerbimo meilę ir uolumą, teikėsi išrinkti skaitstųjį kunigaikštį Kazimierą. Visagalis davė jam Dievo baimės, išminties, teisybės ir meilės dvasią, sutvarkė jo troškimus, ir pagaliau jį, pasižymėjusį dorybėmis bei gerais darbais, pasišaukė pas save iš šio gyvenimo, padarydamas jo kapą garbingu. Ten, kur jis palaidotas, įvyksta garsūs nuolatiniai ir įvairūs stebuklai, apie kuriuos pranešė mums juos patyrusieji.

Vykdydami savo tikėjimo pareigą, visa tai pranešame, kad Jūsų Šventenybė maloningai teiktusi išklausti visų šio krašto tikinčiųjų prašymą duoti eigą bylai, kad Dievo garbės padidinimui kunigaikštis Kazimieras būtų įrašytas į Šventųjų skaičių. Jeigu Jūsų Šventenybė tai padarysite, tai tuomet šiame krašte labai sustiprinsite šventą tikėjimą.”

Šis pranciškonų prašymas buvo išklaustas – karalaitis buvo pripažintas šventuoju, Vilnius džiūgavo, rengė jo garbei procesijas, statė prie katedros jo karsto koplyčią – vieną iš gražiausių baroko pastatų.

Pranciškonai pačiame Vilniuje, sakydami pamokslus, skleidė Šv. Kazimiero kultą, iškėlė jį kaip gyvenimo pavyzdį. Pranciškonai važinėjo ir per kaimus, žmonėms sakydami pamokslus. Ir ten jie kalbėjo tą patį – skleidė Šv. Kazimiero kultą.

(nukelta į 5 psl.)

Ivykiai Lietuvoje

Lietuvos gyventojai privalo apie atidarytas ar uždarytas užsienio valstybių bankuose sąskaitas informuoti Valstybinę mokesčių inspekciją. Finansų ministrės Dalios Grybauskaitės pasirašytas įsakymas įpareigoja nuolatinius Lietuvos gyventojus, nustatyta tvarka ir terminais teikiant metinę pajamų mokesčio deklaraciją vietos mokesčių administratoriui, kartu informuoti ir apie visas per praėjusius kalendorinius metus užsienio valstybėse bankuose atidarytas bei uždarytas sąskaitas vietos mokesčių administratoriui turi pateikti metams pasibaigus, iki kalendorinių metų gegužės 1 dienos. Mokesčių administratoriui privalu nurodyti banko, kuriame atidaryta ar uždaryta sąskaita, pavadinimą, kodą, sąskaitos numerį, jos atidarymo ar uždarymo datą, valiutą. Nepateikę arba pateikę klaidingą informaciją, fiziniai asmenys atsakys teisės aktų nustatyta tvarka. *Elta*

Nuo šių metų pradžios teisėtai Lietuvoje dirbantiems ir mokesčius mokantiems užsienio šalių piliečiams sveikatos priežiūros paslaugos apmokamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų. Tokią įstatymo pataisą pasiūlė Sveikatos apsaugos ministerija. Pasak pranešimo, nuo šiol bus išvengta neaiškumų bei nemalonių situacijų, kuomet mokesčius Lietuvoje mokėjusio užsieniečio, patekusio į sveikatos priežiūros įstaigą, buvo prašoma pačiam užsimokėti už paslaugas. "Privalomuoju sveikatos draudimu yra draudžiami Lietuvos piliečiai ir kitų valstybių piliečiai bei asmenys be pilietybės, nuolat gyvenantys Lietuvos Respublikoje, taip pat laikinai Lietuvoje gyvenantys kitų

valstybių piliečiai bei asmenys be pilietybės, jeigu jie teisėtai dirba Lietuvos Respublikoje, bei nepilnamečiai jų šeimos nariai", - sakoma įstatyme. Laikiniai mūsų šalyje viešintys ir čia nedirbantys užsienio piliečiai už sveikatos priežiūros paslaugas, kaip ir anksčiau, mokės savo arba privataus sveikatos draudimo lėšomis.

BNS

Keturiolika pastatų puošybos, įrangos ir kilnojimų kultūros objektų Kultūros vertybių apsaugos departamento rūpesčiu pakelta naujam gyvenimui. Šių objektų tyrimo, konservavimo ir restauravimo 2002 m. programai departamentas buvo paskyręs 1 mln. 512 tūkst. litų. Paveldo tyrinėtojai prie itin sėkmingai atliktų darbų priskiria Rokiškio Šv. Mato bažnyčios vitražų restauravimą, iš pagrindų atnaujintą Vilniaus Visų Šventųjų bažnyčios Marijos Sopulingosios koplyčios altorių, Varinių Šv. Petro ir Povilo bažnyčios centrinį altorių, baigtą Pažaislio bažnyčios balkonėlių ir sieninės tapybos, taip Vilniaus Šv. Mikalojaus bažnyčios skliautų restauraciją. Atgimė mობertinės tapybos paveikslai "Šv. Stepono mirtis" ir "Šv. Juozapas" iš Vilniaus raj. Lavoriškių bažnyčios, procesijų altorėlis iš Sudervės bažnyčios. *Elta*

Archeologinėje ekspedicijoje, kuri šią vasarą rengiama Švenčionių rajone, Kretuono ežero pakrantėse, dalyvaus ir užsienio lietuviai. Vykdyti bendrą projektą "Kretuono ekspedicija" susitarė JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba ir Lietuvos Istorijos instituto Archeologijos skyrius. Ekspedicijoje bus tyrinėjama keturių tūkstantmečių senumo viduriniojo akmens amžiaus gyvenvietė. Mokslininkai archeologai ir jų talkininkai gyvens už dešimties kilometrų esančioje Ignalinos raj. Palūšio turistinėje bazėje. Šio bendrojo projekto tikslas – archeologinius kasinėjimus derinti su poilsiu Lietuvoje ir krašto pažinimu. Laukiami ir lietuvių kalbos nemokantys užsieniečiai – ekspedicijos vadovai pasirengę su jais bendrauti angliskai. Ekspedicijos globėjai – dienraštis "Draugas" ir anglų kal-

ba leidžiamas Amerikos lietuvių žurnalas "Bridges". *Elta*

Panevėžio leidykla "Miglė" išleido Lionės Lapinskičienės "Simbolinių reikšmių" žodyną. Pirmą kartą lietuvių kalba sudarytoje 184 psl. knygoje parinkta beveik pusaštunto šimto grožinėje literatūroje bei meno kūriniuose dažniau sutinkamų žodžių ir aiškinama jų simbolinė reikšmė. Autorė teigia, kad simbolių žinojimas padės kiekvienam skaitytojui geriau suvokti kultūros ženklų simbolines prasmes, praplėsti savo akiratį ir paskatinti naujus dvasinius ieškojimus. Pvz., žodis "pakalnutė" aiškinamas taip: "Pakalnutė – kvapi, baltais žiedeliais žydinti miškų ir darželių gėlė. Simbolizuoja pavasarį ir naują gyvenimą, krikščionybę – Kristaus atėjimą ir pasaulio išganyimą". Ši knyga – tai maloniai skaitomos grožinės miniatiūros ir mokslinių žinių suteikiantis darbas. *XXI amžius*

Vilniaus Šv. Jokūbo ir Pilypo bažnyčios bei Dominikonų vienuolyno teritorijoje bus pastatytas paminklas lietuvių puoselėtojui, rašytojui vyskupui Motiejui Valančiui. Sostinės Valdybos sprendimu Vilniaus dominikonams vienuoliams leista minėtoje teritorijoje pastatyti suprojektuotą paminklą. Paminklo autorius – skulptorius profesorius Leonas Žuklys. Paminklas bus statomas rėmėjų lėšomis. Finansinę paramą suteikė JAV gyvenantis gydytojas Rimvydas Sidrys. *Elta*

Lietuvos greitkelių projektui finansuoti iš Europos Sąjungos ISPA programos skirta dar 14,92 mln. eurų. Už šias lėšas bus sustiprintos automagistralės Vilnius-Kaunas-Klaipėda dalies tam tikrų ruožų dangos ir kelkraščiai, tiltai, viadukai, įrengti užtvartai. Iš ISPA programos biudžeto skirta 75% būtinų lėšų. Lietuva bendrajam finansavimui turi skirti 4,96 mln. eurų. Šios lėšos skiriamos IX B transporto koridoriaus rekonstrukcijos antrajam etapui. Pirmasis etapas buvo užbaigtas 2002 m., antrasis turės būti įvykdytas iki 2005 m. pabaigos. *Elta*

Gundymai Kristui ir mums

Mintys gavėniai

Gundymams, kuriuos primena Gavėnios pirmojo sekmadienio evangelija, buvo parinkta duona, stebuklas ir valdžia. Gundytojo buvo siūloma patiekti duonos be darbo, daryti stebuklą be prasmės ir imti valdžią be pagarbos Dievui. Kristus visus tuos gundymus atmetė. Ar atmeta juos žmonės?

Duona reikalinga gyvybei palaikyti. Negalintiems sau duonos pasitiekti privalo parūpinti kiti. Kristus nebe vienu atveju pabrėžė, kad visi būtų sotūs. Darbas, kuriuo parūpinama duona, yra drauge žmogaus atgaila ir malda. Atgailos ir maldos reikia kaip ir duonos, nes "žmogus gyvas ne vien duona, bet ir kiekvienu žodžiu, kuris išeina iš Dievo burnos". Kristus nebuvo atėjęs patiekti tikrai maisto žmogaus kūnui, ko gundytojas norėjo.

Šis gundymas nesiliauja nė dabar. Visos medžiaginės gėrybės, kurios žmogaus gyvenimą daro smagų ir patogų, yra jam kaip duona. Žmonės nuolat gundomi per daug apsirūpinti tomis gėrybėmis, kad nusmelktų dvasią ir užmirštų, kam iš tikrųjų gyvena. Materializmas yra tas neatstoja gundytojas, kurio aukų nėra jau taip maža. Jisai užslopina tikėjimą.

Stebuklas yra tikėjimo liudytojas, o gundytojas norėjo jį paversti pokštu: pulk nuo šventovės viršaus... Kristus to nedarė, bet Jis darė daug stebuklų savo dieviškai galiai bei gerumui apsireikšti arba savo pasiuntinybei paliudyti. "Jo stebuklai yra giliai prasmingas mokymo būdas" (*Hettinger*). Ir dabar žmonės stebuklais pamokomi, bet ne visi tiki, kad tai yra Dievo galybės apsiraiškimas.

Stebuklas žmogų pritrenkia nežemiška galia. Vieniems tai yra tikėjimo sustiprinimas, kitiems – neišaiškinami gamtos reiškiniai. Lieka tikėti arba netikėti. Tai yra esminis dalykas, kurio iš žmonių reikalaujama. Jei nebūtų reikalaujama žmonių laisvo apsisprendimo, galima būtų stebuklais priversiti tikėti. Bet to nedaroma. Duodami tik ženklai, ir kas nori – priima arba atmeta. Kas atmeta, nuseka gundytoją: stebuklus laiko tik gamtos išdai-ga.

Gamtos garbinimas mūsų laikais nėra išnykęs, bet tikrai sumodernėjęs. Jeigu iš senųjų gamtos garbintojų pasiūpoma, kad jie daugelio gamtos reiškinių negalėjo išsiaiškinti, todėl juos laikė dieviškais, tai lygiai tas pats tinka mūsų laikų visatos garbintojams. Kun. J. Edgard Bruns tą naująją stabmeldystę vadina kosmolatrija. Ypatingai ji buvo paplitusi Sovietų Rusijoje. Garbinami savų kosmonautų žygiai pažinti visatai, už kurią nesą didesnės galybės. Tinkamai j tai yra atsakęs amerikiečių astronautas John Glenn pareikšdamas: "Dievas tikrai yra aukštesnis už viską, ir aš manau, Jis bus visur, kur tik mes eisime". Žmogus yra Dievo rankoje, kokią galybę ar valdžią bepasiektų.

Valdžia žmonės gundomi stipriausiai. Tokia valdžia, kuri niekam nesilenktų. Gundytojas siūlo Kristui visas žemės karalystes su ta sąlyga, kad būtų jisai pagarbintas, o ne Dievas. Žmogui siūloma jo asmeninė karalystė: būk joje valdovas niekam kitam nesilenkdamas, bet visa tik sau palenkdamas. Toks asmens suabsoliutinimas yra Dievo paneigimas. Ir čia gundytojas daugiausiai laimi. Labai dažnai elgiamės taip, tartum nuo nieko nepriklausytume.

LIETUVOS VYSKUPŲ KONFERENCIJOS POSĖDYJE

Vasario 6 d. Vilniuje įvyko Lietuvos Vyskupų konferencijos plenarinis posėdis, kuriame dalyvavo visi Lietuvos vyskupai ordinarai ir augziliarai bei Apaštalinis nuncijus arkivysk. Peter Stefan Zurbrigen.

Kard. Audrys J. Bačkis pristatė atliktus darbus ir problemas, susijusias su įvairių įstatymų rengimu bei informavo apie įvykius susitikimus su valdžios pareigūnais. Kelia nerimą kai kurie įstatymų projektai, kurie neatitinka Lietuvos Respublikos ir Šventojo Sosto pasirašytų ir ratifikuo-tų sutarčių, kaip Švietimo įstatymo projektas, kuriame buvo siūloma išbraukti dorinio ugdymo privalomumą mokyklose, bei keičiamos nevalstybinių mokyklų finansavimo nuostatos. Taip pat susirūpinta dėl nusavintų religinių vertybių ateities statuso nustatymo rengiamame Muziejų įstatyme. Nors neseniai buvo pasirašytas susitarimas su Sveikatos apsaugos ministerija dėl kapelionų veiklos sveikatos priežiūros įstaigose, atsirado sunkumų jį įgyvendinant. Kard. A. J. Bačkis trumpai pristatė susitikimą su užsienio reikalų ministru Antanu Valioniu, kur buvo pakartotos ir anksčiau bažnyčios išreikštos pozicijos, kad Europos konstituciniame akte būtų pažymėtas krikščioniškasis Europos kultūrinis paveldas, kad Europos Sąjungoje (ES) būtų užtikrinta institucinės religijos laisvė, palaikant struktūrinį dialogą tarp Bažnyčių ir religinių bendrijų su valdžia paskiruose kraštuose ir ES, ypač gerbiant kiekvieno krašto įstatymus, susijusius su religinėmis bendruomenėmis. Vyskupai, aptarę Lietuvos stojimo į ES klausimą, nusprendė raginti žmones balsuoti referendume, palaikant Lietuvos stojimą į Europos sąjungą.

Liturgijos komisijos pirm. vysk. J. Boruta pristatė Velykų tridienio šventimo gaires, kuriomis siekiama Velyknakčio ir Velykų ryto papročius labiau suderinti su Šventojo Sosto išleistomis liturginėmis nuorodomis. Nutarta, kad šiais metais kiekvienas ordinaras pritaikys šias gaires savo
(mukelta į 12 psl.)

Dalia ir Alfonsas DZIKAI – lietuviybės puoselėtojai

Apsilankius vienoje lietuvių šeimoje, kuri įsikūrė West Hartforde, pasijutau tarsi pas namiškius. Pati namų aplinka iš karto pasako, kad čia gyvena dvasingai, menui ir grožiui neabejingi žmonės. Su Dzikų šeima esu pažįstama jau metai laiko.

Visi, kas neabejingi lietuviškam šokiui, puikiai pažįsta tų namų šeimninę – tai Dalia Minkūnaitė-Dzikienė.

Dalia gimė Vilniuje 1940 m. Su tėvais į Ameriką atvyko 1948 metais, apsigyveno Clevelande. Dalios tėvelis buvo pakviestas BALFo reikalų vedėju, tad visa šeima persikėlė gyventi į New Yorką.

Nuo pat jaunystės Dalia lankė baletu pamokas ir įsijungė į Jadvygos Matulaitienės vadovaujamą New Yorko tautinių šokių grupę. Būdama moksleive ir studente priklausė New Yorko Ateitininkų organizacijai. 1962 m. Dalia baigė *Hunter College*, NY, išgydama chemijos bakalaurą.

1961 m., dar prieš baigiant mokslus, ištekojo už Alfonso Dziko, tuo metu tarnaujančiu Amerikos kariuomenėje leitenantu. Alfonsui baigus tarnybą, 1962 m. prieš pat Kalėdas persikėlė gyventi į Hartfordo apylinkę, gyveno East Hartforde. O 1968 m. šeima persikėlė į West Hartfordą.

Dalia įsijungė į Hartfordo lietuvių veiklą, mokytojau-dama „Švyturio“ lituanistinėje mokykloje, mokyklos vedėjos pareigas ėjo 10 metų. 1972 m. D. Dzikienė su-būrė vyresniųjų klasių vaikus į šokių grupę „Berželis“, kuriai sėkmingai vadovauja ir dabar. 2002 metais ši lietuvių tautinių šokių grupė atšventė savo veiklos 30-metį.

„Berželis“ su D. Dzikiene dalyvavo šešiose JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventėse.

1981 m. Hartforde buvo surengta Rytinio pakraščio lietuvių tautinių šokių šventė, kurios meno vadovė buvo D. Dzikienė. Iš viso šioje šventėje dalyvavo net trylika šokių grupių su 300 šokėjų.

1984 m., minint Šv. Kazimiero mirties 500 metines surengtame koncerte, D. Dzikienė vadovavo jungtinei tautinių šokių programai. Šventėje dalyvavo 100 šokėjų. „Berželio“ šokių vadovė, nenuilstama lietuvių tautinių švenčių padėjęja, 1984 m. buvo septintosios JAV ir Kanados bendros šventės padėjęja. 1992 m. D. Dzikienė vadovavo devintajai JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventei. Šioje šventėje dalyvavo virš 2000 šokėjų. Šventė ypatingai žymi tuo, kad joje pirmą kartą dalyvavo šokių vienetas iš jau laisvos Lietuvos. Tai „Vėtrungė“ –

Klaipėdos Muzikos Akademijos Choreografijos katedros šokių vienetas, su vadovu choreografu profesoriumi Juozu Gudavičiumi.

1994 m. D. Dzikienė su „Berželio“ šokėjais dalyvavo Pasaulio Lietuvių dainų ir šokių šventėje Vilniuje.

Nuo 1977 metų Dalia yra Lietuvių Tautinių šokių instituto narė. 1991 m. ji buvo išrinkta šio instituto pirmi-ninke, valdyboje išbuvo septynerius metus. Jos kaden-cijos metu buvo surengtos dvi JAV ir Kanados Lietu-

vių tautinių šokių šventės (10-oji ir 11-oji); keturi sa-vaitės ilgio Tautinių šokių kursai Dainavoje, buvo iš-leista išeivijos choreografų biografijų ir kūrybos leidinys „Mūsų šokių audinys“. Bu-vo užmegztas ryšys su Lie-tuvos liaudies kultūros cen-tru, įvairiais Lietuvos cho-reografais, su Klaipėdos Muzikos akademijos cho-reografijos katedra.

1993 m. D. Dzikienė buvo pakviesta dalyvauti Klaipėdos Muzikos Aka-

demijos Choreografijos katedros 25-čio iškilmėse, ta proga skaitė pranešimą apie išeivijos tautinių šokių veiklą.

2002 m. D. Dzikienė buvo apdovanota JAV LB kultū-ros premija už tautinių šokių puoselėjimą. Ir dabar, kas sekmadienį, į Šv. Trejybės parapijos salę Dalia skuba į „Berželio“ repeticijas. Ji labai džiaugiasi šokėjų akty-vumu, atsidavimu tautiniam šokiui, lietuviškų tradicijų puoselėjimui.

Alfonsas ir Dalia abu atsidavę lietuviybės puoselėjimui. Sekmadieniais į Hartfordo lietuvių radijo klausytojus prabyla malonaus tembro vyriškas balsas. Tai A. Dziko radijo valandėlės „Tėvynės garsai“ vadovo balsas. Jis į klausytojus kreipiasi jau 15 metų.

Alfonsas Dzikas gimė 1938 m. Kaune. Į Ameriką atvyko 1949 m. su tėvais ir apsigyveno Elizabeth, New Jersey. 1957 m. persikėlė gyventi į Brooklyną, o vėliau į Woodhaven, NY. A. Dzikas 1956-1960 m. įsigijo BS laipsnį – *Mechanical Engineering Brooklyn Poly-technic Institute*, o 1967 m. dar įsigijo *Business Ad-ministration* magistro laipsnį (MBA) iš *University of Connecticut*. Būdamas studentu Alfonsas aktyviai dalyvavo lietuvių studentų veikloje. Priklausė New Yorko Ateitininkų studentų draugovei, jai kelis metus pirmi-ninkavo, buvo Moksleivių ateitininkų globėjas, vasaros stovyklose ėjo įvairias pareigas. Buvo aktyvus Studentų sąjungos narys.

Du metus tarnavo Amerikos kariuomenėje, užsitar-

Dalia ir Alfonsas Dzikai

naudamas pirmojo leitenanto laipsnį, rezervuose pakilo iki kapitono laipsnio.

1963 m. likimas Alfonsą vėl suvedė su Algimantu Dragūnevičium, su kuriuo jis kartu gyveno Hanau stovykloje Vokietijoje. Mat kaip tik 1961-1988 m. A. Dragūnevičius vadovavo lietuviškai radijo programai Hartforde. A. Dzikas susidomėjo radijo valandėle ir buvo pakviestas būti pranešėju.

1963 m. rudenį Hartfordo apylinkės lietuviai pirmą kartą išgirdo Alfonsą radijo bangose. Susilpnėjęs A. Dragūnevičiaus sveikatai, 1988 m. Alfonsas perėmė "Tėvynės garsų" radijo valandėlės vadovavimą. Jis stengiasi pajaukinti radijo programas, įrašo įvairius lietuviškus parengimus, vykstančius Connecticuto valstijoje ir juos transliuoja radijo bangomis.

A. Dzikas – ilgametis parapijos komiteto narys, net 25 m. Šv. Trejybės parapijoje Hartforde išbuvo lektoriumi lietuviškose mišiose; priklauso parapijos chorui. Su šeima dalyvauja parapijos Kavutės klube nuo pat įsteigimo 1965 m. Klubo nariai švenčia įvairias šventes, kartu dalyvauja renginiuose.

Alfonsas aktyvus JAV Lietuvių Bendruomenės narys, jau 1968 m. išrinktas į Hartfordo apylinkės valdybą, ėjo įvairias pareigas: pirmininko, vicepirmininko, sekretoriaus, buvo atstovu Hartfordo *Mayor's All American Council*. Penkias kadencijas išbuvo JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos nariu, vienai kadencijai išrinktas JAV LB prezidiumo vicepirmininku.

A. Dzikas – aktyvus Vyčių narys, dabar eina Hartfordo skyriaus vicepirmininko pareigas. Jis nuolatinis "Berželio" šokių grupės muzikos technikas, fotografas, rėmėjas.

Malonu žinoti, kad šis vyras pirmininkavo tokiems dideliems renginiams kaip Šiaurės Rytinio pakraščio Lietuvių tautinių šokių šventei Hartforde 1981 m.; 1984 m. – Šv. Kazimiero 500 m. paminėjimo koncertui, kuris vyko Bushnell Memorial salėje Hartforde; taip pat 1987

m. vykusiam 600 m. Krikščionybės paminėjimo koncertui. A. Dzikas – Lietuvių Respublikonų partijos narys, buvęs Hartfordo skyriaus pirmininkas.

Jis, kaip ir žmona Dalia, mokytojavo Hartfordo "Švyturio" lituanistinėje mokykloje, dėstė lietuvių kalbą ir dainavimą. Aktyviai dalyvavo Hartfordo lietuvių klubo veikloje, eilę metų buvo Klubo direktorius.

Dalia ir Alfonsas Dzikai užaugino sūnų Saulių ir dukrą Rimą, kuri gyvena Clevelande. Sauliaus šeima gyvena netoli tėvų, tad jis, jo žmona Irena ir dvi dukros ne tik dažnai lankosi tėvų namuose, bet yra ir svarbiausi pagalbininkai tėvų ruošiamuose koncertuose. Saulius ilgai šoko "Berželyje", dabar jau dukros šoka mažųjų grupėje. Saulius – radijo pranešėjas nuo 1988 metų.

Dalia ir Alfonsas – abu savo veikloje neatsiejami nuo jaunimo. Ir čia užaugusio, ir naujai atvykusio, ir kas svarbiausia, – su visais suranda bendrą kalbą. Dzikai savo veikloje turi puikių pagalbininkų, kurie mielai prisideda, kad visi jų sumanymai išsipildytų. Alfonsas turi savo jauną padėjėją "Tėvynės garsų" radijo pranešėją Evaldą Malinauską, kuriam jau šiandien galėtų patikėti vadovauti lietuvių radijo valandėlei. Dalia turi ilgametį pagalbininką – Joną Kodį, kuris visada pavaduoja, mokytojai išvykus.

Alfonsas ir Dalia atostogas praleidžia kartu su dukros ir sūnaus šeimomis: 2002 metų rudenį visi ilsėjosi Floridoje, kur gyveno Alfonso tėvelis. Ateinančios vasaros atostogos taip pat jau suplanuotos – visa šeima, o joje šeši suaugę ir keturios simpatiškos dukraitės, vyks į Lietuvą pasidžiaugti Dainų ir Šokių šventės renginiais, aplankyti giminių, apžiūrėti gražiausias gamtos vietas.

Baigiant noriu pasidžiaugti Dalios ir Alfonso Dzikų atsidavimu lietuviškai veiklai, tautos tradicijų ir kultūros puoselėjimui ir palinkėti geros sveikatos ir Dievo Palaimos jų ateities siekiuose.

S. Šimkuvienė

ŠV. KAZIMIERAS IR PRANCIŠKONAI

(atkelta iš 1 psl.)

Prasidėjus okupacijų metams, Šv. Kazimieras tapo kovos simboliu, nes jis ir savo gyvenime kovojo prieš pravoslavijos plėtimąsi Lietuvoje, prieš rusų ekspansiją. Spaudos draudimo metais Kretingoje pranciškonų vienuolynas įsijungė į lietuviškos spaudos gabenimą iš Prūsų, jos skleidimą Lietuvoje. Šv. Kazimiero kultas buvo varžomas, bet per pranciškonų vienuoliją jis buvo palaikomas ir skelbiamas žmonėse.

Amerikoje įsikūrusi Lietuvių pranciškonų vienuolijos provincija yra pasivadinusį Šv. Kazimiero vardu. Jie čia vieni pirmųjų ėmė skleisti Šv. Kazimiero kultą per meną. Pasitelkė lietuvių dailininkus; angažavo dail. Adomą Galdiką sukurti paveikslą – Šv. Kazimierą, besimeldžiantį prie Kryžiaus. Paveikslas kabėjo pranciškonų vienuolyne Brooklyne. Tai gana originalus Šv. Kazimiero kūriny, be įprastinio vaizdavimo, kur šventasis vienoje rankoje laiko lelijas, kitoje – kryžių ir stovi tiesus prieš

žmones. Brooklyne dar buvo ir dail. Viktoro Vizgirdos sukurta Šv. Kazimieras. Abu paveikslai jau Lietuvoje.

Kennebunkporte yra dail. Zenono Kolbos vitražas mažojoje prieangio koplyčioje. Ten Šv. Kazimieras irgi parodytas besimeldžiant prie Kryžiaus. Didžiojoje koplyčioje yra skaldyto stiklo vitražas, kur dail. V.K. Jonynas Šv. Kazimierą vaizduoja tradicinėje pozoje. Vasarvietėje, laiptų užsukime, dar yra kitas Šv. Kazimiero atvaizdas, dail. V. Vizgirdos nutapytas ant lentos. St. Petersburg, FL, pranciškonų misijos koplyčioje, yra dail. Sesers Marcedes tapytas Šv. Kazimieras.

Esame tikri, kad Lietuvoje atsikūrusi pranciškonų vienuolija dar labiau puoselės Šv. Kazimiero kultą, suorganizuos naujų kūrinių, literatūros veikalo. Norime dar paminėti, kad pranciškonų leistas savaitraštis "Darbininkas" yra išleidęs Jurgio Gliaudos romaną apie Šv. Kazimierą – "Kovo ketvirtoji".

Visa tai prisimename, pasitikdami Šv. Kazimiero šventę. Drauge raginame Šv. Kazimiero kultą skleisti naujom formom.

2002 m. Kūčių šventė "Neringos" stovykloje

Nelabai lengva yra išsi-ruošti iš namų savaitgaliniui, o ypač jeigu tos trys dienos nežada didelio poilsio. Tačiau tie, kas pasiryžo atvažiuoti į Vermonte esančią "Neringos" stovyklą švęsti tradicinių lietuviškų kūčių ir Kalėdų, tikrai nepasigailėjo. Teisybė – poilsio gal buvo ir ne per daugiausia, tačiau užtektinai buvo linksmybių, sniego, šventės ir žaidimų.

Penktadienio vakare prasidėjusi kalėdinių tradicijų stovykla neįsisiūbavo iki šeštadienio ryto, nes kaip tik tą vakarą Vermontą ir apylinkės valstijas siaubė pūga – daugelis svečių nedrįso palikti namų. Tačiau drąsiausieji "Neringos" svečiai, pasiryžę leisti į kelią tą vėlyvą penktadienio vakarą, "Neringoje" rado juos laukiančius šventės organizatorius su karštu vynu, sūriu, užkandžiais. Kiek apsilę svečiai buvo įtraukti į pasiruošimą šventei – iki išnaktų buvo karpomos snaigės salei papuošti, ruošiami tradiciniai lietuviški valgiai, dainuojamos dainos. Sumigo vaikai, o galiausiai ir suaugusieji.

Šeštadienio rytą viskas ėjosi kaip

Iš k.: (sėdi): D. Senutienė, K. Krikščiukaitė, D. Giniūnaitė, V. Lukoshius; stovi - D. Craft, R. Veberytė-Loman, V. Kairys, D. Kupčinskaitė

sviestu patepta – sugūžėjo visi svečiai, vaikai kieme statė sniego senius, virė darbas virtuvėje. Pusiaudieniu prasidėjo svečių pažindinimas su senosiomis Kūčių tradicijomis – iš pradžių pasakojimais, paskui dainomis, - taip nejučia visi stovyklautojai buvo įtraukti į Kalėdų šventės linksmybes. Dariaja mokė kaip pasidaryti šiaudinius papuošalus. Viktoras rūsyje kantriai tirpino vašką ir vakare išmokė visus kaip pasidaryti tikro bičių vaško žvakes. Dainora

susirinko visus šventės dalyvius į lauką, kur taršdynėmis vijom lauk senus metus ir gražiai kvietėme Kalėdų žvaigždę suspindėti.

Na, o vakare, sutemus, išdabintoje židinio salėje prie ilgo stalo susėdome Kūčių vakarienei. Vaišių niekam netrūko: gardžiamoms pačių pagamintais tradiciniais Kūčių patiekalais – silke, grybų ausytėm, žuvimi, kūčiukais, aguonų pienu, avižų ir spanguolių kisieliu. Mus aplankė kailiniuotas Kalėda ir visus (ypač vaikus, kurie sekė kiekvieną Kalėdos žingsnį) apdovanojo saldainiais, riešutais, grūdais, tuo linkėdamas visiems turtingų ir laimingų metų.

Po vakarienos grojo harmonika, griežė smuikai, sukosi šokiai ir žaidimai.

Jau grįžus į Washingtoną dar kelėtą savaitę "Neringos" Kalėdų šventę prisimindavau su džiugesiu. Buvau laiminga dėl žmonių geranoriškumo, dėl šventės, dėl linksmybių. Dažnai pasiilgstu žmonių, kurie imasi kurti. Todėl buvo labai gera "Neringoje" – nes visi ten atvažiavusieji sukūrė stebuklingą šventę.

Renata Veberytė-Loman

JAV LB Vyriausios Rinkimų komisijos pranešimas

JAV LB XVII-tos Tarybos rinkimai vyks gegužės mėnesio 3 – 4 ir 10 – 11 dienomis. Vyriausia Rinkimų komisija pradeda registravimo vą, norint užregistruoti kuo daugiau toliau nuo lietuviškų telkinių gyvenančius lietuvius. Tai bus daroma elektroniniu paštu, daugiausia per asmeniškus adresus ir per LB tinklalapio registracijos anketą (www.javlb.org). Užsiregistravusių pavardės bei asmeniškai adresai bus pasiūsti atitinkamoms komisijoms. Ši informacija nebus naudojama jokiems kitiems

tikslams.

Raginame apygardų valdybas bei apygardų rinkimų komisijas išstatyti kuo daugiau asmenų kandidatais į JAV LB Tarybą iki kovo mėn. 15 d. Su klausimais galima kreiptis į Vyr. Rinkimų komisijos pirm. Dalią Jakienę (jakasdr@aol.com).

Yra sudarytos apygardų komisijos. Seka jų pirmininkų pavardės su elektroniniais adresais: JAV LB Bostono apygardos – Marius Žiaugra (ziaugra@pbworld.com); JAV LB Connecticut apyg. – Irena Alks-

ninienė (alks@snet.net); JAV LB Florida apyg. – Kazimieras Stasiukevičius (gtreivys@aol.com); JAV LB Kryžkelės apyg. – Liuda Flores (liuda@halpc.org); JAV LB Michigan apyg. – Ramutė Petrulienė (vlpetrulis@aol.com); JAV LB New Yorko apyg. – Vladas Sidas (sid100@aol.com); JAV LB Ohio apyg. – Ona Šilėnienė (stikliute@juno.com); JAV LB Pietryčių apyg. – Juozas Gaila (gailaj@erols.com); JAV LB Vakarų apyg. – Rolandas Giedraitis, DDS (rolandas@earthlink.net); JAV LB Vidurio Vakarų apyg. – Nijolė Grišaliūnienė (nijoleg@prodigy.net).

JAV LB Vyr. Rinkimų komisija

XII Mokslo ir kūrybos simpoziumas

Kviečiame jus dalyvauti ir pristatyti mokslinį-kūrybinį pranešimą XII Mokslo ir kūrybos simpoziume, kuris įvyks 2003 m. gegužės mėn. 21 – 25 d., Pasaulio Lietuvių Centre, Lemonte, IL.

Numatytos sekcijos ir temos:

1. Lituanistika (literatūra, kalbotyra, tautosaka ir t.t.).
2. Istorija.
3. Tikslieji mokslai (fizika, chemija, biologija, biotechnika, biochemija, neurologija ir t. t.).
4. Teisė.
5. Inžinerija, architektūra.
6. Medicinos mokslai.
7. Informatika.
8. Vadyba/Marketingas.
9. Ekonomika.
10. Sociologija.
11. Politiniai mokslai.
12. Aplinkosauga.
13. Kompiuteriniai mokslai.
14. Lietuvių mokslininkų produktyvumas, mokslo populiarumas visuomenėje ir jaunosios kūrėjų kartos veiklos globalizacija, ir grįžtamasis ryšys su Lietuva.

Pranešimo tematika yra paliekama pranešėjo nuožūrai, bet ji turi atspindėti autoriaus profesinės srities įgūdžius ir būti susijusi su pasirinktos sesijos kryptimi. Pranešimams skiriama 20 min., bet neilgiau kaip 25 min. Nuo 5 iki 10 min. paliekama klausimams ir komentarams. Pageidaujantieji padaryti pranešimus prašomi užsiregistruoti per internetą (<http://www.lms.lt>) ir pristatyti teze abstrakto formoje (neilgesnis kaip 150) žodžių pagal nurodymus lietuvių ir anglų kalbomis (abstraktai ir autorių biografijos pristatomi Word formate,

jie bus patalpinti XII MKS leidinyje). Taip pat prašoma pasiūsti pasiūlymo kopiją žemiau atitinkamiems sekcijų organizatoriams. Pilni pranešimai pageidaujami lietuvių kalboje, bet išimtiniais atvejais bus leidžiama pristatyti ir anglų kalboje. Pilnų rašytinių pranešimų nereikia pateikti.

Kiekvienai sesijai duodama nuo dviejų su puse iki trijų val. laiko. Sesijų vadovai pagal galimybę bandys suderinti pasirinktas temas į prasmingą seką.

Taip pat numatomi sekantys plenarinio pobūdžio seminarai lietuvių kalba (plenariniai seminarai yra apvalino pobūdžio pokalbiai, vedami moderatoriaus, su kviestų prelegentų temine apžvalga, diskusijomis, bei klausimais ir atsakymais. Jų trukmė nuo vienos su puse iki dviejų valandų) su prelegentais iš Lietuvos ir kitų pasaulio kraštų:

1. Menas.
2. Muzika.
3. Lietuva – NATO ir Europos Sąjungos narė; santykiai su kaimyninėmis šalimis; santykiai su užsienio lietuvių organizacijomis.
4. Užsienio lietuvių pagalba Lietuvai.
5. Mažoji Lietuva.

Pranešimų pasiūlymus prašau atsiųsti ne vėliau kaip iki 2003 m. vasario mėn. 15 d. sekantiems asmenims: Marius Naris (mnaris@att.net) - visomis temomis; Vygtas Gontis (gontis@ktl.mii.lt) - visomis temomis; Stasys Bačkaitis (bstasys@aol.com) - inžinerija JAV; Vytenis Gureckas (Vgureckas@cua.edu) - architektūra JAV; Ramutis Bansevicius (bansevicius@cr.ktu.lt) - inžinerija ir architektūra Lietuvoje.

MKS JAV rengėjai nepadengia nei kelionės nei apistojimo išlaidų. Rengėjai Lietuvoje numato finansuoti valstybės lėšomis kelionės išlaidas ribotam skaičiui atinkutų pranešėjų.

Stasys Bačkaitis

JAV LB KV vicepirm. mokslo reikalams

PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖJE

Vilniuje iš užsienio yra užsiregistravę dalyvauti 18 dainos vienetų (du vaikų chorai) su 245 dainininkais ir 13 tautinių šokių grupių su 292 šokėjais, praneša Darius Polikaitis. Šventės renginiai prasidės birželio 30 d. Kultūros savaitės renginiais ir užsibaigs liepos 6 d. iškilmingu karaliaus Mindaugo karūnavimo paminėjimu. (Dainų klubas Liaudies kultūros centre veiks nuo birželio 29 d.). Įvairūs renginiai vyks didžiajame Vingio parke, kuriame telpa ne tik tūkstančiai žiūrovų, bet ir virš tūkstančio dainininkų scenoje, natūraliame Kalnų parko amfiteatre, Žalgirio stadione, teatrų ir koncertų salėse, įvairiose aikštėse, senamiesčio kiemuose, galerijose ir plačiuose parkuose. O Gedimino prospektu pro Tauro kalną iki Vingio parko, žygiuos dainuodamas visų dalyvių paradas. Kiek gražių lietuvių, kiek spalvingų tautinių rūbų, kokia linksma nuotaika palydima muzikos! Džiaugsitės atsilankę!

PASAULIO LIETUVIŲ DAILĖS DIENOS –

menininkų simpoziumas, finansuojamas įvairių rėmėjų, rengiamas dailininkams Trakuose birželio 16 – liepos 2 dienomis. Kviečiami dalyvauti įvairių kartų lietuvių kilmės dailininkai. Bus nemokamai suteikta galimybė ir reikmenys kurti, nakvynė, maistas, paskaitos, surengta darbų paroda Vilniaus Rotušėje, išleisti reklaminiai ir atmintiniai leidiniai bei suteiktos kitos paslaugos. Kūrybos žanrai – molbertinė tapyba, akvarelė, pastelė, piešinys. Informaciją, dalyvių (ribojamasi 15) atrankos kriterijus ir principus teikia Viešojo įstaiga "Amžiaus vizija", dir. N. Šnirienė, Ukmergės g. 210-99, Vilniaus 2010 LT, el. paštu amvizija@takas.lt ir Trakų kultūros fondas, J. Lisevičiūtė, Vytauto g. 69, Trakai 4050 LT, el. paštu TrakaiTIC@is.lt Prašoma kreiptis nedelsiant, paraišką su darbo pavyzdžiais reikia pristatyti iki ko-vo 15 dienos.

Kun. Vytautas Piktuna

DACHAU 11

(pradžia 2002 m. nr. 2)

Gera nuotaka ir visiškoje ramybėje praleidome balandžio 28-ją. Tos dienos popietę išgirdome sirenų kaukimą, kuris buvo kitoks, negu paprastai: šį kartą jos staugė daugiau kaip 3 minutes be jokios pertraukos. Tuoj išsiaiškinome, kad amerikiečių tankai turi būti arti Dachau. Tos nuomonės laikėmės juo labiau tada, kai pamatėme iš stovyklos bėgančius SS. Tik sargybos bokštuose tepasiliko! Ir kulkosvaidžiai dar nepranyko iš bokštų langų. Laukėme amerikiečių!...

Po keliolikos minučių vėl pradėjo rinktis pabėgusieji SS. Bet nenusiminėme. Juk vis tiek galas jau čia pat. Vakare guldami kalbėjome, kad jau paskutinę naktį praleisime nelaisvėje. Optimistai pranašavo, kad dar šią naktį prikels mus amerikiečiai. Bet tai neįvyko. Rytą šokome žiūrėti, ar dar tebėra SS sargyba. Nusivylėme labiausiai, kai pamatėme, kad visuose bokštuose stovi dvigubos sargybos. Tiesa, balta vėliava tebeplevėsavo viršum stovyklos vartų, bet ji nedavė tikro laido, kad mums gyviems teks sulaukti amerikiečių nešamos laisvės.

Galutinis išlaisvinimas

Balandžio 29-oji... Gražus sekmadienio rytas. Viršum stovyklos be pertraukos suko būrys amerikiečių lėktuvų, kurie apšaudė geležinkelius ir Dachau miestelio stotį. Žiūrėjome iš džiaugiamės. Jau nuo pat ryto girdėti patrankų ir kulkosvaidžių šaudymas. Artilerijos sviediniai jau net per stovyklą pradeda lėkti. Neleidžia mums besisukinėti lauke, tuoj pat suvaro visus į barakus ir uždraudžia net nosį iš jų iškišti. Stovykloje nuolat sukasi Rupertas. Vykdomė duotą įsakymą: baugu nepaklaudyti, kad netekti galvos. Sėdime sausakimšai prigrūstuose kambariuose ir laukiame. Pietūs, žinoma, irgi pavėluoti. Šiandien jie mums jau neberūpi. Diena tokia ilga. Tik kulkosvaidžiai ir artilerija vienodai tebešaudė.

Jau ir vakaras nebetoli. Štai, jau pusė šešių vakaro, o čia dar nieko nėra. Baramė optimistus už jų klaidingas prašasytes. Šie gi aiškinasi, kad balandžio 29-oji dar

neprasidėjusi. Staiga išgirstame šauksmą, vis didėjančią triukšmą. Užmiršome draudimą išeiti kieman, pro langus iššokome laukan ir veržiamės aikštėn. Baugu buvo bėgant pro bokštus, kuriuose tebestovėjo sargybos, tebekyškojo kulkosvaidžių vamzdžiai. Žaibo greitumu atsidūrėme prie svarbiųjų vartų, kur būrelis kalinių visokiais balsais šaukė kiek tik įstengdami. Dieve mano! Kaip gi nešaukti! Ant sargybos namų stogo du amerikiečiai jau kelia savo dalinio vėliavą: aukso erelį raudonam dugne! Antrojo aukšto lange pasirodo dar vienas Amerikos karys. Sveikiname juos įvairiausiais balsais. Į orą lekia kepurės, švarkai, paltai... Bandomė laužti geležinius vartus, bet, deja, geležis tvirtesnė už mūsų nusilpusias jėgas. Tuoj pat bandomė kitą būdą: sustojame keliese prie sienos, o ant mūsų lipa kiti, ant šių dar kiti, ir taip pavyksta porai įsibrauti antro aukšto vidun. (Pirmojo aukšto langai buvo apkaustyti storomis geležimis.) Tokiu būdu vidun įsibrauna ir elektrotechnikas, kuris tuoj pat išjungia iš spygliuotų tvorų vielų elektros srovę. Jis ir vartus atidaro.

Staiga pasigirsta kulkosvaidžių ugnis. Būry kyla panika: vieni bėga klykdami į visas puses, kiti puola ant žemės. Bet tai truko tik kelias sekundes: tuoj pat vienas amerikietis privažiuoja prie "B" bokšto, iš kurio ugnis pasipylė, ir liepia sargyboms lipti žemyn. Visi 8, pakėlę rankas, nulipo iš bokšto – ir visi aštuoni krito negyvi.

Per kelias minutes buvo nuginkluotos visų bokštų sargybos. Tuo tarpu vis daugiau rodėsi amerikiečių. Didėjo ir iš visų kampų ištrauktų SS būrys. Vienas iš kalinių suriko: "Mutzen ab!". Tuoj pat visa minia pradėjo šaukti: "Mutzen ab! Mutzen ab!". Šaukė visi, nes per tuos ilgus nelaimės metus visiems nusibodo prieš kiekvieną SS kilnoti kepurę. Šiuo kartu SS paklausė minios komandos ir nusiėmė kepurės. Vėliau patyrėme, kad stovyklos ribose surado apie 170 SS, kuriuos tuoj pat ir sušaudė. Tai padarė dėl to, kad jie, nepaisydami amerikiečių įspėjimų, pasiliko stovyklos ribose. Tai buvo daugiausia svetimtaučiai. Bet niekas čia nesirūpino SS likimu. Stovykloj viešpatavo neišpasakytas džiaugsmas... visi tik juokiasi, viens kitą sveikina, bučiuojasi. Prie centrinių stovyklos vartų negalima net prieiti. Ten nuolatinis valiavimas pasirodantiems amerikiečiams – mūsų išlaisvintojams. Nusilpę žmonės nešioja juos kaip plunksnas ant rankų. Tarp karių buvo ir moteris-korespondentė. Nešiojo ir ją. Mačiau, kaip žmonės krito ant žemės ir, apsikabinę karių kojas bučiavo jas. Verkėme iš džiaugsmo.

Pirmosiomis išlaisvinimo minutėmis "A" bokšte pasirodė Amerikos karys. Rankų mosikavimu paprašė tylos. Sunku buvo nutildyti džiaugsmu ir laime degančią minią. Kaip nesidžiaugti ištrūkus iš baisių kančių ir mirties nagų. Šiaip taip nutildė anas karys mūsų šaukimą. Paskum prašneko į mus vokiškai. Nelengva buvo suprasti jo anglišku akcentu sakomus žodžius. Bet vis tik supratome! Matėme, kaip jis nusiėmė kepurę, sudėjo rankas ir visų mūsų vardu kalbėjo: "Tėve mūsų, kuris esi danguje..." Tai buvo Amerikos kariuomenės kapelionas.

Tame džiaugsmo įkaršty nepamiršome Dievo, kurio

pagalbos tiek metų maldavome. Puolėme koplyčion, kuri dabar jau visiems buvo atvira. Netilpome joje visi... Ant altoriaus sužibo visos žvakės. Minios priešaky atsistojo kun. Stanislovas Puida, seniausias stovykloje buvęs kunigas, lietuvis. Jis pasakė visos Europos kraštų stovyklon uždarytiems kunigams momento diktuojamus žodžius. "Te Deum laudamus" galingai išsiveržė iš laisvės sulauktųjų širdžių ir lūpų.

Stovyklos administraciją perėmė tarptautinis kalinių komitetas. Jo duotus įsakymus vykdė visi nė kiek neprieštaraudami.

Džiaugsmo apimti nematėme mums grėsusio pavojaus. Juk stovyklos ribose tesisukinėjo tik maža saujelė amerikiečių karių. Aplink griaudė patrankos, traškėjo kulkosvaidžiai. Per visą naktį smarkus artilerijos šaudymas neleido sumerkti akių. Tik rytą viskas nutilo, nurimo. Tada sužinojome, kad netoliese buvę SS "Viking" diviziono kariai norėjo vėl atakuoti konc. stovyklą. Ačiū Dievui, kad to nesulaukėme!

Amerikos kariai atvežė mums laisvę ir išgelbėjo iš nelaisvės namų, kur buvo vargas ir kančios, kur buvo pusgyvių žmonių skeletai, tūkstančiai lavonų.

Pirmajame stovyklos rajone stovėjo ilgas traukinys. Ten buvo keliolika užplombuotų vagonų. Amerikiečiai, tikėdamiesi juose rasti karo medžiagos ar turtų, atplombavo juos. Nemažą turtą juose rado: tarp šimtų lavonų mirusiųjų iš bado ir ligų rado dar aštuonis pusgyvius žmones.

Be to, raštinėje rasta Himmlerio telegrama, kuria buvo duotas įsakymas visus kalinius evakuoti arba išžudyti, kad niekas gyvas nepatektų amerikiečiams į rankas. Tik Dievo Apvaizda išgelbėjo mus nuo mirties ir nuo to įsakymo įvykdymo!

Stovyklos aikštėje, kur tiek daug iškentėta, kur tūkstančiai mirė, buvo pastatytas gražus kryžius. Prie jo buvo taip pat padėkos pamaldos už mums suteiktą laisvę, dėl kurios tiek daug kovota, tiek daug kentėta, kurios tiek laukta ir troškta.

Pabaiga.

Norwood, MA

Juozas VAITKŪNAS

2003 m. sausio 1 d., mirė Juozas Vaitkūnas, sulaukęs 104 metų amžiaus. Velionis buvo gimęs 1898 m. gegužės 20 d. Liukių kaime, Vištyčio par., Vilkaviškio apskr. Buvo vienas iš devynių vaikų.

Juozas atliko kariuomenės tarnybą 1922 m. Vėliau 1929 m. liepos 8 d. buvo apdovanotas Savanorių medaliu. 1928 m. vedė Teresę Rickevičiūtę, kilusią iš Kaupiškių Beržinių kaimo, Virbalio par., Vilkaviškio apskr. Antrojo pasaulinio karo metu pasitraukė į Vokietiją. Į Ameriką imigravo 1949 m. su dviem dukrelėmis: 9 metų Aldona ir pusantrų metų Zita. Gyveno Norwood, MA, ir Canton, MA. Dirbo Plymouth gumos gamykloje iki 1963 m., kada išėjo į pensiją. Tada persikėlė į Lenox, MA, pas dukrą Zitą. Juozas ir Teresė Vaitkūnai susilaukė 8 vaikų, bet tik trys užaugo. Vyriausias sūnus Bronius liko Lietuvoje, tapo partizanų, buvo suimtas ir nužudytas. Tėvai apie sūnaus mirtį sužinojo tik po dešimties metų.

Palaidotas sausio 6 d., iš Šv. Jurgio par. bažnyčios Norwood, MA, Highland kapinėse, šalia savo žmonos Teresės, mirusios 1982 m. Laidotuvių mišias aukojo kun. Vincas Valkavičius.

Nuliūdime liko dukros: Aldona Whitney (Beverly, MA), ir Zita Dunn (Lenox, MA); anūkai: Deborah Whitney Lewis ir Eric Whitney (Beverly, MA), ir Scott Whitney (Lynn, MA); sūnėnai: Viktoras (Port Orange, FL) ir Vincas (Milford, MA).

Amžiną atilsį suteik jo sielai, Viešpatie!

V.V.

Jonas Paulius LENKTAITIS (1913 - 2003 m.)

Vasario 3 d., eidamas 90-tuosius metus, po sunkios ligos Vilniuje mirė teisininkas Jonas Paulius Lenktaitis. Jis gimė 1913 m. Šakių apskrityje. Ekonomikos teisės studijas pradėjo Vytauto Didžiojo universitete Kaune, jas tęsė ir diplomą gavo Tuebingeno universitete Vokietijoje. O Amerikoje iš naujo studijavo anglosaksų teisę ir jam buvo suteiktas akademinis teisių daktaro laipsnis.

Nepriklausomoje Lietuvoje buvo verslininkas, knygų leidėjas, žurnalistas. 1939 m. persikėlė į Vilnių, įsteigė ir vadovavo knygų leidyklai "Patria", kuri Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje iš viso yra išleidusi apie 70 knygų.

Buvo vienas iš Valstybinės Filharmonijos įkūrėjų, pirmasis administratorius, vėliau direktorius. Jo pastangomis buvo įkurta Vilniaus Opera, kuri tuo laiku vadinosi Vilniaus valstybinės Filharmonijos Opera. 1943 m. kovo 15 d. Vokiečių gestapo suimtas, apkaltintas lietuvių jaunųjų įtaigojimu nestoti į SS legioną, ir su kitais įkaitais išvežtas į Stutthofio koncentracijos stovyklą Vokietijoje. Sąjungininkų išlaisvintas.

1951 m. imigravo į Ameriką, kur ir toliau reiškėsi kaip knygų leidėjas, žurnalistas, visuomenininkas. Rinko medžiagą apie Sovietų politinius, ekonominius ir socialinius komunistinės valstybės metodus sovietų okupuotose valstybėse. Daugiau kaip 13,000 svarų surinktos medžiagos pervežė į Lietuvą. 2001 metų rudenį pats sugrįžo į Lietuvą ir apsigyveno Vilniuje.

Už nuopelnus lietuvių kultūrai, 2002 m. Vasario 16 d. proga prezidento V. Adamkaus apdovanotas DLK Gedimino ordinu.

a.d.

Susipažinkime:

tinklapis

UŽJŪRIO LIETUVA

Lietuva – tai ne tik Aukštaitija, Žemaitija, Suvalkija ir Dzūkija, bet ir Išeivija – teigia Linas Jansonas iš Clevelando. Tai tikslus posakis, apibūdinantis dar vieną grupę lietuvių, susibūrusią po Lietuvių Bendruomenės stogu ir besirūpinančia tinklalapio „Užjūrio Lietuva“ leidimu.

Norėčiau supažindinti su šio tinklalapio įkūrimo istorija ir jo sumanytojais.

2002 m. Washington, DC, Lietuvos Ambasadoje, buvo suorganizuotas pirmasis studentų susitikimas Kovo 11-osios proga. Skirmantui Janušoniui kilo idėja suburti šiaurės rytuose gyvenančius lietuvius. Šiai minčiai pritarė ir Daiva Jaudegytė, kuri ir tapo tuo metu pasivadinusio „JAV Šiaurės rytų lietuvių bendrijos“ tinklalapio dizainerė. Vasaros pabaigoje bendraminčių gretas papildė Smith kolegijos studentė Eglė Karalytė, kuri perėmė Daivos pareigas, o Daiva rūpinosi medžiagos rinkimu, redagavimu. 2000 m. liepos 20 d. šis tinklalapis šventė įkurtuves. Laikui bėgant ir skaitytojų gretoms gausėjant, pavadinimas neatitiko realybės ir 2001 m. rugsėjo 16 d. „Užjūrio Lietuva“ (<http://www.uzjuriolietuva.net>) išvydo šviesą. Čia taip pat įsikūrė Bostono apylinkės jaunimo folklorinė grupė „Dolija“ ir Lietuvos neuromokslininkai. Į bendradarbių gretas įsijungė Danguolė Senutienė, redaguojanti skyrelį „Renginiai“, o Skirmantui Janušoniui atsisakius administratoriaus pareigų, jas perėmė Romualdas Piragis. Jis atsakingas ir už skyrelius „Skelbimai“, „Noriu“ ir mielai padeda Daivai Jaudegytei redaguoti „Naujienų“ skyrį. „Užjūrio Lietuvoje“ bendradarbiauja entuziastai iš JAV, Australijos, Europos, net iš Naujosios Zelandijos.

„Užjūrio Lietuvos“ tinklalapis – tai tarsi namai, į kuriuos užsukus galima surasti įvairią informaciją, sužinoti apie susitikimus, koncertus, skelbimus, nuorodas.

Tinklapiro dėka kartu su Bostono skyrus Tautininkų sąjunga buvo atgaivinta prieš gerą dešimtmetį užgesusi kultūrinių renginių veikla šioje apylinkėje. Buvo surengti Jurgio Gimbuto, Jono Meko, Stasio Santvaro, Jeronimo

Iš k.: Daiva Jaudegytė, Rokas Piragis ir Romualdas Piragis

Kačinsko vakarai. Visi gerai mena Kosto Smorygino, žymaus aktoriaus iš Lietuvos, vakarą, Bostoniškų pagalba, aktorius parodė savo programą ir New Haveno, CT, lietuviams.

2001 m. gruodžio mėnesį vyko folklorinės grupės „Dolija“ premjera-subatvakaris „Oi atvažiuoja šventa Kalėda“.

Tinklapis į savo veiklą įtraukia ir mažuosius lietuvius, vaikams buvo suorganizuoti net du piešinių konkursai.

Pasak Daivos – žmonės, gyvenantys už Lietuvos ribų yra asmenybės, o ne abstrakčios bangos ir tinklalapio tikslas – jungti žmones su savo istorija, džiaugsmiais ir skausmais. To ir palinkėsime šiems jauniems, kūrybingiems žmonėms, kad tikrai šis tinklalapis taptų jungiamuoju tiltu tarp išeivijos kartų.

Sigita Šimkuvienė

*JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė
„Trečiosios bangos“ reikalams*

2003 m. ŠALFASS varžybinis kalendorius

Pateikiame 2003 m. ŠALFASS varžybinį kalendorių, pagal 2002 m. lapkričio 30 d. Clevelande įvykusio metinio visuotinio ŠALFASS suvažiavimo nutarimus bei vėlesnius papildymus. Dalis varžybų dar tebėra planavimo stovyje ir jų datos bei vietos dar nėra galutinai nustatytos. Šis kalendorius apima tik metines ŠALFAS ir Baltiečių Sporto federacijos pirmenybes bei kitokias platesnės apimties varžybas.

2003 m. ŠALFASS Kalnų Slidinėjimo pirmeny-

bės įvyks 2003 m. kovo 25 d., Park City slidinėjimo kurorte, Utah, USA. Informuoja Gailė Ošlapas, P.O. Box 8247, Green Valley Lake, CA 92341-8247, USA. Tel.: (310) 880-2952; faxes: (310) 449-1015; e-mail: gailute@msn.com arba Algirdas Šėkas, tel.: (714) 968-8124; e-mail: isekas@octa.net

2003 m. ŠALFASS Vyrų senjorų krepšinio pirmenybės, vykdo Hamiltono LSK Kovas, 2003 m., kovo 29–30 d., Hamiltone, Ont., Kanada. Informuoja Viktoras Vinerskis, 120 Higbridge Ave., Stoney Creek, Ont. L8E 3Y9, Kanada. Tel.: (905) 560-9189; e-mail: vinerskis@sympatico.ca (bus daugiau)

Worcester, MA

Pasitraukė iš pareigų

Šv. Kazimiero par. vargonininkė **Anna WALINSKY** (mes ją daugelį metų vadinome Onute Valinskiene), gruodžio 25 d. 2002 m. Kalėdų dieną paskutinį kartą vadovavo parapijos chorui lietuviškų Mišių metu. Pabaiagai choras sugiedojo "Sveikas, Jėzau gimusi" ir paskutiniams giesmės garsams nuaidėjus nutilo ir vargonų akordai. Onutė pasitraukė iš parapijos vargonininkės pareigų tikrai užtarnautam poilsui.

Onutė Valinskiene daugelį metų vargonavo angliškų Šv. Mišių metu šeštadieniais ir sekmadieniais.

1988 m. ji perėmė ir parapijos choro vadovavimą, kuris tuo laiku buvo vadinamas Šv. Kazimiero parapijos vyrų choru, nes jame giedojo tik vyrai. Onutė pakvietė ir moteris ateiti į chorą, ir taip jos dėka buvo atgaivintas mišrus parapijos choras, kuris stipriai laikosi iki šiandien. Ji tęsė savo pirmtakų muzikų darbą, plėtė giesmių ir dainų repertuarą. Kiekvieną sekmadienį choras gieda lietuviškų šv. Mišių metu, o gavėnios metu dar ir "Graudžius verksmus...", kurių kai kurias dalis atlieka solistas Valerijonas Roževičius. Choras gieda ne tik bažnyčioje, bet ir įvairių švenčių, minėjimų metu, atlieka programą parapijos salėje, Maironio parke. Laidotuvių metu gieda mažesnis choras.

Onutė ne tik vargonuoja ir vadovauja chorui, bet per įvairias šventes, ypač parapijos globėjo Šv. Kazimiero, kasmet ruošiamiems tradiciniams parapijos pietums, labai puošniai ir skoningai papuošia stalus. Ji vadovauja paruošime kavutės, kuri su bandelėmis, riestainiais ir kitais skanumynais pateikiama sekmadieniais po kiekvienų Šv. Mišių. Onutė dažnai randame bažnyčioje betriušiančią apie altorių.

Onutė priklauso Lietuvių labdaros draugijai, ALRK Moterų sąjungos 5-tai kuopai bei kitoms organizacijoms. Negalima čia išskaičiuoti visų jos atliktų darbų šeimai, parapijai ir bažnyčiai, jų yra tiek daug. Visus tuos darbus atlikti, užsimojimus įgyvendinti padėjo niekada nepavargstantis, pagalbos savo mylimai žmonai Onutei neatsisakantis, jos vyras **Stephen Walinsky**, kuris per daugelį metų visur ją vežiojo, ypač į choro repeticijas. Jis ir pats chore gieda, ir yra lektorius mišių metu. Priklauso organizacijoms, kuriose taip pat abudu uoliai darbuojasi.

Visa tai įvertindama parapija, kartu su klebonu kun. Ričardu Jakubausku, 2003 m. sausio 26 d. po Šv. Mišių parapijos salėje suruošė Onutei gražų pagerbimą.

Svečius, kurių buvo prisirinkusi pilna salė, trumpu žodžiu pasveikino klebonas. Invokaciją sukalbėti pakvietė buvusį parapijos vikarą kun. Joną Petrauską, MIC, kuris dabar gyvena Thompson, CT. Vaišes paruošė Edmundas ir Rasa Grigaičiai su talkininkėmis Vanda Lescord ir Genovaite Jakubauskiene. Visiems pasistiprinus, klebonas pakvietė kalbėti Anna Walinsky anūkė Lynn Jal-

Anna ir Stephen Walinsky

bert, kuri trumpai, suglaustai apibūdino močiutės gyvenimą. Nuo jaunų dienų ji pasišventė šeimai, parapijai ir Bažnyčiai. Visus mylėjo, visiems tarnavo, prašoma pagalbos niekam neatsisakydavo. Ypač rūpinosi choru, kad visada Bažnyčioje skambėtų lietuviškos giesmės, ir tai ji darė, kol jos sveikata leido. Klebonas kun. R. Jakubauskas parapijos vardu įteikė Onutei gražų žymenį.

Worcesterio Lietuvių Organizacijų tarybos vardu kalbėjo pirm. Petras Molis. Dėkojo už jos gražų ilgametį darbą. Dėkojo ir Onutės vyrui S. Walinsky, kuris ištikimai visus žmonos darbus rėmė. Lietuvos Vyčių 26-tos kuopos pirm. Vivian Rodgers linkėjo geros sveikatos ir prašė nepalikti Vyčių, bet ir toliau su vyru Stephen dalyvauti jų veikloje. Parapijos choro pranešėja Irena Markevičienė dėkojo už malonias valandas, praleistas kartu repeticiuose, už kantrybę ir pasišventimą. Pareiškė, kad choras padainuos Onutei jos mėgstamiausias tris dainas: "Nemunėli, Nemunėli", "Pajūry" ir "Lauksiu tavęs ateinant". Dar paskutiniams dainos garsams aidint, Vivian Rodgers choro vardu įteikė Onutei gražią raudoną gėlių puokštę, kuri ją labai sujaudino, visi dalyviai daug plojo, Onutė verkė, daugelio iš mūsų akyse sužibo ašaros... Sugiedojo "Ilgiausių metų", kuriuos palydėjo su linkėjimais Valio! Valio!... Akompanavo naujoji parapijos vargonininkė Edith Roberts. Onutė susijaudinusi dėkojo visiems, ypač chorui.

Tada klebonas pakvietė Onutę pjauti jos garbei iškeptą didelį tortą ir visus juo vaišinti.

Linkiu vargonininkei choro vadovei Annai ir jos vyrui Stephen Walinsky, su kuriuo išgyveno 63 bendro vedybinio gyvenimo metus, geriausios sveikatos. Kartu dirbdami Jūs atlikote daug kilnių darbų šeimai, savo numylėtai gimtajai parapijai ir Bažnyčiai. Džiaukitės gerais vaikais, anūkais ir proanūkais. Dievo palaima, Marijos globa telydi Jūsų gyvenimą!

Janina Miliauskienė

Penktojo vajuos "Neringai" užsklanda-monospektaklis

Jau tampa tradicija, kiekvienų metų ankstyvą pavasarį Marijos Nekalto Pr. seserų vienuolyne, Putnam, CT, rengiamas piniginis vajuos jaunimo stovyklai "Neringa", ir jo užbaigimas iškilia menine programa. Siekiama, kad piniginė pagalba, kurios tikrai reikia "Neringai", ir dalyvavimas vajuos užbaigime atsidurtų ne tik Connecticut lietuvų, bet ir visos N. Anglijos lietuvių dėmesio centre.

Šiais metais pasirinkta ypatinga programa. Kauno Valstybinio dramos teatro aktorius, **Egidijus Stancikas**, 10 metų su pasisekimu vaidinantis šiame teatre, pagal japonų rašytojo D. Osamu novelę "Judas Iskarijotas" suvaidins Judą Iskarijotą monologe "...Ir reikia eiti...".

Aktoriaus žodžiais, "Šis monospektaklis – didžiausia rizikos zona. Man labai norėjosi mesti save į tokią situaciją. Spektaklio esmė – ne gildinti visiems žinomą Judo išdavystės temą Biblijoje, bet pabandyti atskleisti įvairias žmogaus ypatybes, išdavusio, gyvenančio nuodėmėje, puolusio žmogaus kančias". Klausimas – ar žiūrovas

supras? Atsakymas – "Kiekviena iš mūsų gyvena judukas..."

Spektakliui yra parašyta speciali muzika. Vaidybą lydės įvairūs scenos efektai. Po spektaklio svečių lauks rėmėjų paruoštos vaišės. Jų metu turėsime progos padeiskutuoti vaidinimo tema.

Rengėjai laukia gausaus dalyvavimo **kovo 30 d., sekmadienį 2 val. p. p. Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserų vienuolyno auditorijoje.**

Negalinčius dalyvauti prašome prisidėti prie vajuos dosnia auka, ją siunčiant adresu: "Neringa" – ISC., 600 Liberty Highway, Putnam, CT 06260. Jūsų dosnumas padės priimti daugiau stovykloje norinčio dalyvauti jaunimo (naujųjų ateivių), kurie dar nėra pajėgūs stovyklavimo mokesčio sumokėti ir prisidės prie stovyklos namelių, nukentėjusių nuo žiaurios Vermonto žiemos, pataisymo. Iš anksto dėkojame.

Seselių Rėmėjų valdybos korespondentė

LIETUVOS VYSKUPŲ KONFERENCIJOS POSĖDYJE

(atkelta iš 3 psl.)

vyskupijai ir su jomis supažindins savo vyskupijos kunigus atskiruose vyskupijos kunigų susirinkimuose.

Vyskupai pritarė skelbimo dėl šv. Komunijos priėmimo normų tekstui, kuris bus skaitomas prieš šv. Mišias tomis šventinėmis progomis, kai į bažnyčias gali būti susirinkę nesusipažinę su Bažnyčios mokymu šiuo klausimu žmonės. Besirengiant Pasaulio jaunimo dienoms, vyksiančioms 2005 m. Vokietijoje, per Europą bus nešamas Jaunimo dienų kryžius. Vyskupai pritarė organizatorių pasiūlymui, kad ši kryžiaus piligriminė kelionė vyktų ir Lietuvoje 2004 – 2005 m.

KODIS

FUNERAL HOME

63 - 06 Flushing Ave.
Maspeth, NY 11378

Suteikia garbingas laidotuves

Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse

Edward A. Kodis - Funeral Director

Kreipkitės

tel.: (718) 326-1658

Silver Bell Baking Co.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai,
šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai.

Dalia Radžiūnas,

43-04 Junction Blvd.,

Corona, Queens, NY 11368.

Tel.: (718) 779-5156

*Kviečiame paremti TAUTOS FONDA
savo darbu ir aukomis.*

*Remdami TAUTOS FONDA remiate Lietuvos švietimą
ir demokratijos įtvirtinimą Lietuvoje.*

TAUTOS FONDAS

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

Aukos siųsti:

307 W. 30th St. tel: (212) 868 - 5860; (212) 868 - 5815
New York, NY 10001 el.paštas:TAUTFD@aol.com

Atlantic Express corp.

800-774-SEND 1-888-205-8851

**Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių
pristatymas nuo DURŲ iki DURŲ**

*Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų*

I LIETUVĄ, LATVIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

PICK UP SCHEDULE FOR MARCH AND APRIL

March 11	Putnam, CT	1-3 pm
April 8	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
April 10	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
April 12	Brooklyn, NY	12-1 pm
April 13	Philadelphia, PA	1-2 pm
	(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)	
	Baltimore, MD	4-5 pm
April 15	Putnam, CT	1-3 pm

To arrange pick up or for more information please call
our toll free numbers 1-888-205-8851/1; 1-888-615-2148
rziausys@hotmail.com

Skaitytojai rašo apie "Darbininką"

Siunčiu 50 dol. paramai "Darbininko", kuris yra labai laukiamas ir praturtina dvasioje...

Kun. Petras Šakalys, Plymouth, MA

...Sending a small donation of 40 dollars and my gratitude for sending "Darbininkas". I like to help up with my heritage and this way I do.

Bertha Bedel, Bellrose, NY

...Ypatingai žaviuosi kun. V. Pikturnos (buvusio mano IV valst. gimnazijos tikybos mokytojo) aprašymais jo išgyvenimų koncentracijos stovykloje. Paramai – 40 dol.

Aleksas Liutkus, Euclid, OH

...Džiaugiuosi ir dėkoju už "Darbininko" atgaivinimą. Paramai – 25 dol.

Dr. Juozas S. Kriaučiūnas, Putnam, CT

...Būtų gerai, kad "Darbininkas" padažnėtų... Paramai – 50 dol. už 2003-čius metus.

Ona Barauskienė, Woodhaven, NY

...Nežinau, kiek siųsti už prenumeratą. Parašykite. Siunčiu 55 dol.

Apolonija Andrašiūnienė, Orland Park, IL

Nors jau išleidome 12 naujojo "Darbininko" numerių, tačiau dar nesugebame nustatyti prenumeratos mokesčio. Prašome mielų skaitytojų kol kas atsiųsti laisvą auką. Svarbiausia, kad atsiliptumėte į mūsų prašymą. Iš atsiliepusiųjų skaičiaus sprendžiame, ar "Darbininkas" dar yra reikalingas. **Red.**

...Prisimenu, kaip mano motina Magdalena Jankauskienė kas vasarą vykdavo pas pranciškonus į Kennebunkportą, ME. Naują (magazine like) "Darbininką" man lengviau skaityti! Paramai – 50 dol.

Albinas J. Janks-Jankauskas, Elkton, MD

...Gerojo Dievo palaimos! Paramai 50 dol.

N. Girnys, Canton, GA

...Darbininką skaitau ir skaitysiu... Paramai – 50 dol.

Jane Valys, Woodstock, CT

Sėkmės atgimusiui "Darbininkui". Paramai – 80 dol. už 2002 metus.

Aldona Jonynienė, Las Vegas, NV

...Sirgau...darbar geriau...prašau toliau siuntinėti "Darbininką". Paramai – 100 dol.

Aldona Budzilas, West NY, NJ

...Prabėgo metai, kai "Darbininkas" lanko mano namus. Lauksiu jo ir šiais metais. Paramai – 50 dol.

Sofija Skobeikienė, Richmond Hill, NY

...Sveikinimai...ištvėrė, sėkmės, Dievo palaimos. Paramai – 25 dol.

Vyt. Vaitaitis, Old Saybrook, CT

...Ivertiname "Darbininko" įnašą į mūsų gyvenimą...Paramai – 60 dol.

Joana ir Antanas Pumpučiai, Middletown, NY

ADMINISTRACIJA PRANEŠA:

Skaitytojai, kurie aukojo 2002 arba 2003 m. "Darbininko" prenumeratai. Vasario nr. netilpo:

Po 40 dol.: Stefa Vitenas, Cromwell, CT; Izabelė Ramanauskas, Daytona Beach, FL; Danguolė Kasper, Brocton, MA; Ona Jauneikaitė, NY, NY; Kazimiera Šventoraitienė, Woodhaven, NY; Donna Sulmar, Springfield, PA.

Po 35 dol.: Elena Miknius, Thompson, CT.

Po 30 dol.: Ed. Radionovas, W. Hartford, CT; Ant. Gudaitis, Ormond Beach, FL; Joseph Vitenas, Oxon Hill, MD; Mary Majauskas, Mt. Laurel, NJ; Regina Jonusis, Calverton, NY; Ane Burbulienė, Rochester, NY; C. Sakas, Williamsville, NY.

Po 25 dol.: Ed. Juzumas, Grayson, GA; George Budreika, Arlington Hgts, IL; Genevieve Viseckas, Orange, NJ; Stase Ozalas, Amsterdam, NY; Helen Petniunas, Richmond Hill, NY; Jūra Viesulas, Hatboro, PA; Arv. Barzdukas, Falls Church, VA.

Po 20 dol.: Vl. Vasikauskas, Seminole, FL; B.&G. Naras, Shrewsbury, MA; Daiva Hampton, Freedom, NH; Henry Andruska, Woodhaven, NY; Z. Prusas, Chillicothe, OH.

Aukotojai, kurių čekius gavome iki š.m. vasario 5 d.

Po 125 dol.: Virginija Jakštas-Kelly, St. Louis, MO.

Po 100 dol.: Alg. Kepalas Levittown, NY.

Po 60 dol.: Eugenija Baciulis, Quincy, MA; Joseph Steinsys, Worcester, MA; Saulė Šatas, Warwick, RI.

Po 50 dol.: Audronė Bartys, Sun City, AZ; Stella Marcinauskis, Shelton, CT; Marija Bajorunas, Pompano Beach, FL; Anthony Grig, Spring Hill, FL; Eleonora Tutinas, Ellicott City, MD; Adolfas Sabaitis, Brocton, MA; Irena Jansonas, Centerville, MA; Gintas Simonaitis, Mashpee, MA; L. Vaitkus, Quincy, MA; J. Molis, Worcester, MA; Regina Šetikas, Fair Haven, NY; A. Gražulis, Clifton, NJ; V. Jankus, Delran, NJ; Stasė Daugėla, Bedford, NH; Fred Lucka, Mattituck, NY; Sophia Sakalys, E. Greenwich, RI; A. F. Vaicunas, Wakefield, RI.

Po 45 dol.: Agatha La Verne, NY, NY.

Po 40 dol.: Ramutė Vounasis, Bay Ridge, NY; Rimantas Bitėnas, Bronxville, NY; Jadvyga Matulaitis, Jamaica, NY; Beatrice Cyvas, Cleveland, OH.

Po 35 dol.: Regina Talluto, Fern Park, FL.

Po 30 dol.: A. ir M. Maslauskas, New Britain, CT; Vl. Gedmintas, St. Pete Beach, FL; Nijolė Užpurvis, Centerville, MA; Eugenija Raudys, Bayville, NJ; Peter Brazauskas, Paramus, NJ; Vita Simonaitis, Richmond Hill, NY; V. Rociūnas, Independence, OH; A. Šimonis, Westchester, PA.

Po 25 dol.: J. Rukšys, Newington, CT; Danutė Siemaška, Palm Harbor, FL; Enata Skrupskelis, Chicago, IL; Juozas Baužys, Orland Pk., IL; Janina Cepkauskas, Brocton, MA; Balys Ralys, Amsterdam, NY; Walter Dirma, Mastic Beach, NY; Elena Dapsys, Omaha, NE; Nancy Guobaitis, Edgefield, SC.

Po 20 dol.: N. Karasa, Ormond Beach, FL; Kristina Martinkus, Chicago, IL.

Už visas aukas nuoširdžiai dėkojama.

Sniego pūga nusiaubė New Yorką vasario 17 d. – Prezidentų dieną. Prsnigo 19,8 colio.

Tėv. Benediktas Jurčys, OFM, Šv. Kazimiero pranciškonų provincijos provincijolas, Vasario 16-osios – Lietuvos atkūrimo dienos proga prezidento Valdo Adamkaus buvo apdovanotas Lietuvos valstybės ordinu. Tokius pačius ordinus gavo ir šie dvasiškiei: kardinolas Juozas A. Bačkis, Tėv. A. Saulaitis, SJ., jėzuitų provincijolas, Msgr. Vyt. Vaičiūnas, VDU Kaune Teologijos fakulteto dekanas, ir kun. Ed. Putrimas, Toronte, Kanadoje.

VIOLETOS URMANOS KONCERTAS

Lietuvių Moterų federacija, Greenwich, CT skyrius rengia **Violetos Urmanos-Urmanavičiūtės** koncertą New Yorke š. m. kovo 30 d., 3 val. popiet *The Kay Playhouse at Hunter College*, 68th St., tarp Park Ave. ir Lexington Ave., Manhatane. Akompanuos Eglė Janulevičiūtė. Pelnas skiriamas Kūdikių globos namams Lietuvoje. V. Urmana yra pasaulinio garso operos solistė, dainavusi pasižymėjusiuose Europos operų teatruose, kaip *La Scala* Milane, *Staadtsoper* Muenchene, *The Royle Opera* Londone ir kt. Ši pavasarį ji vėl dainuos Metropolitan operoje, išpildydama Kundry vaidmenį Parsifalyje kartu su Placido Domingo. Rengėjos kviečia apylinkės ir tolimesnių vietovių lietuvius dalyvauti koncerte. Bilietų kainos: \$20, \$25, \$35, \$50, \$75, \$100. Juos galite užsisakyti skambinant *The Kay Playhouse* tel.: (212) 772 - 4448 arba skambinant Nijolei Valatienei (sutaupant 7 dol.) tel.: (203) 353 - 0464. Norintieji paremti kūdikių namus didesne auka, informacijai skambinti tel.: (203) 762 - 9326.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Lietuviškos mišios yra aukojamos kiekvieną sekmadienį 11:30 val. ryto.

Krikšto sakramentas vasario 9 d. suteiktas **Justinui Jonui Mykolaičiui** 11:30 val. lietuviškų mišių metu. Kūdikių tėveliai: Paulius ir Rita (Margevičiūtė) Mykolaičiai.

Nada ir Aleksas Lileikos, gyv. Valhalla, NY, 2002 m. lapkričio 28 d. – Padėkos dieną susilaukė pirmagimės dukrelės Gwentyth Michele. Juos ir naujagimės senelius, Alfonsą ir Laimą Lileikas, sveikina Alekso brolis Andrius Lileika su žmona Marie ir proseneliai Vincas ir Genė Lileikos, gyv. Basking Ridge, NJ.

Kun. Juozapas C. Girdauskas-Girdis, sulaukęs 85 metų amžiaus, mirė sausio 29 d. Pittsburghe, PA. Įšventintas kunigu 1944 m. Vikaravo Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje Pittsburgh, PA; vėliau buvo klebonu Šv. Vincento Pauliečio parapijoje Esplan/Pittsburgh, PA. Dirbo ir įvairiose nelietuvių parapijose. Palaidotas iš Šv. Teresės bažnyčios Šv. Kazimiero kapinėse vasario 1 d.

Aukos Kretingos Pranciškonų "RŪPESTĖLIŲ" labdaros valgyklai

Antanas Januška, Milton, MA, aukėjo 25 dol.

Petras Janavičius, Holyoke, MA, aukėjo 40 dol.

Tautos Fondo (National Foundation, Inc.) naujas adresas: 307 W. 30th St. New York, NY 10001. Tel.: (212) 868 - 5860; (212) 868 - 5815.

Už Julijos ir Pranciškaus Kunigėlių sielas mišios buvo aukotos pranciškonų vienuolyno koplyčioje Brooklyne š. m. kovo 3 d. ir kovo 4 d. Mišias užprašė Julijos sesuo Kazimiera Šventoraitienė.

Vytauto Maželio, žinomo fotografo, nuotraukų paroda atidaryta Lietuvoje vasario 14 d. parodų rūmuose Klaipėdoje. Ten pat atidaryta ir jo dukterėčios dailininkės **Reginos Maželytės Taurinskienės** paroda.

Vysk. P.A. Baltakio, OFM, kalendorius

Kovo 20 d. – balandžio 9 d. – Gavėnios rekolekcijos Atlanto pakraščio lietuvių bendruomenėse.

Balandžio 16 d. – LK Religinės Šalpos posėdis Maspeth, NY.

Balandžio 17 d. – D. Ketvirtadienio pamaldos Šv. Jokūbo katedra, Brooklyn, NY.

Gegužės 4 d. – Sutvirtinimo Sakramentas Šv. Kazimiero parapija, Los Angeles, CA.

Gegužės 11 d. – Sutvirtinimo Sakramentas Dievo Apvaizdos parapija, Southfield, MI.

Gegužės 18 d. – Kunigystės šventimai, Maspeth, NY.

Gegužės 21 d. – Metinis LK Religinės Šalpos posėdis Putnam, CT.

Aldona Zikarienė (Mikulskytė) 72 metų amžiaus, gyv. Woodhaven, NY, mirė š. m. vasario 20 d. Matulaičio slaugos namuose, Putnam, CT, kur paskutinius mėnesius gyveno. Vasario 24 d. slaugos namų koplyčioje laidotuvių mišias aukėjo kapelionas kun. R. Krasauskas. Dalyvavo visi artimieji. Tą pačią dieną velionė palaidota Cypress Hills kapinėse Brooklyn, NY, šalia savo vyro Vainučio Zikaro, mirusio 1993 m. Nuliūdime liko duklė Eglė Calabrese, sūnus Šarūnas su šeimomis, septyni anūkai, motina Stefanija Mikulskienė, sesuo Danutė Mikulskytė-Hatzitheodorou (abi gyvena slaugos namuose), brolis Algimantas Mikulskis su šeima ir kiti.

SKELBIMAI

Prof. dr. Antano Maceinos duklė (dr. Danutė) labai norėtų gauti J. Kapočiaus išleistą Lietuvių Enciklopediją. Kas galėtų ją padovanoti, prašome skambinti "Darbininkui" tel.: (718) 827 - 1351.

Reikalingas vairuotojas, turintis CDL klasę A bei darbo vizą. Geras atlyginimas, laisvi savaitgaliai. Tel.: (732) 763-8911.

Reikalinga moteris prižiūrėti senesnio amžiaus vyrą. Skambinti tel.: (718) 235-9531.

DARBININKAS

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Monthly Newsletter
Published by Franciscan Fathers
Editorial & Business Office
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail: darbininkas@hotmail.com

*Redaguoja ir rankraščius savo nuožiūra taiso
REDAKCIJINĖ KOMISIJA.*

Vasario 16-osios minėjimas New Yorke

Vasario 16 d. minėjimą New Yorke šiemet vėl, kaip įprasta, rengė Jungtinis komitetas iš trijų organizacijų: Tautos Fondo, Lietuvių Bendruomenės ir Amerikos Lietuvių Tarybos. Minėjimas vyko dviejose vietovėse.

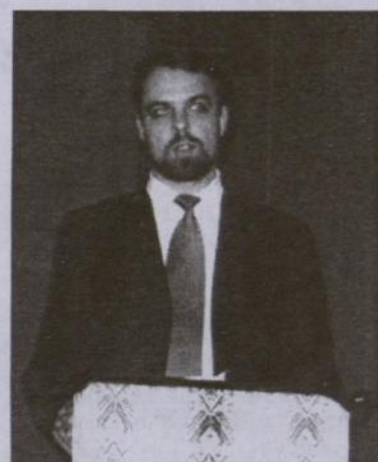
10 val. ryto Apreiškimo par. bažnyčioje Brooklyne iškilmingas mišias koncelebravo vysk. Paulius A. Baltakis OFM, drauge su kun. Vytautu Volertu. Vyskupas pasakė šventei pritaikintą pamokslą. Giedojo parapijos choras, vad. Astos Barauskienės. Dalyvavo apie 120 žmonių. Po mišių parapijos salėje vyko vaišės, kurias paruošė Patricija Sidas.

Ir mišiose ir priėmime dalyvavo naujasis Lietuvos Respublikos ge-

neralinis konsulas New Yorke Mindaugas Butkus su žmona Jūrate.

Minėjimas – akademija vyko 4 val. popiet Union Congregational salėje Richmond Hill, NY. Minėjimą atidarė Tautos Fondo valdybos pirm. A. Vedeckas. Invokaciją pasakė vysk. Paulius A. Baltakis, OFM. Programą toliau pravedė Tomas Bliuznikas. Buvo sveikinimų. Pagrindinę kalbą pasakė LR gen. konsulas Mindaugas Butkus, išryškindamas dabartinės Lietuvos sudėtingas ekonomines problemas, planus po priėmimo į NATO, ir siekius įsijungti į Vakarų pasaulį.

Meninę programą atliko prieš du metus Hartforde, CT, susikūręs trečios bangos emigrantų muzikinis ansamblis "Sodžius", kuriam va-

LR gen. konsulas New Yorke Mindaugas Butkus S. Kungio nuotr.

dovauja Raimonda Aleknavičiūtė-Jalinskienė, baigusi Lietuvos Muzikos akademiją. Ansamblis atliko net penkiolika dainų, kurių dauguma – liaudies dainos. Ansamblis jau gerai susidainavęs, publikos buvo šiltai priimtas.

Minėjimą uždarė LB NY apygardos pirmininkė dr. Giedrė Kumpikaitė. Buvo atspausdinta graži programa. Visom trim rengėjų organizacijom buvo renkamos aukos. Atsilankė netoli 150 žmonių.

a.d.

Prie talpintuvo stovi (iš k.): Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, Saulius Jagminas, Salvijus Kungys ir Ramūnas Žiaušys, Atlanta Express Corp. atstovas, kuris pasirūpino talpintuvu A. Žumbakienės nuotr.

Sausio 23 d. iš pranciškonų vienuolyno kiemo Brooklyne pajudėjo 40 pėdų ilgio talpintuvus su pranciškonų persiunčiamais daiktais į Lietuvą: labai daug dėžių knygų, meno kūrinių – paveikslų ir skulptūrų, net baldų ir kt. Talpintuvus adresuotas Tėv. Sigitui Jurčiui, pranciškonų provincijolui, ir siunčiamas į Kryžių kalno vienuolyną prie Šiaulių. Ten įrengtas apšildomas rūsys, kuriame viskas bus sukurta, o vėliau išdalinta į kitus vienuolynus. Meno kūriniai bus suburti į pranciškonų naujai steigiamą Nidoje Adomo Galdiko galeriją. Rytų meno ir kt. kūriniai bus išstatyti Juodkrantės muziejuje.

Šis "Darbininko" Nr. 3 (13) išsiunčiamas kovo 6 d. Sekantis Nr. 4 (14) numatytas išsiųsti balandžio 4 d.

Knygos - geriausia dovana

"Darbininko" administracija skelbia knygų išpardavimą, kuris tęsis visus 2003-uosius metus. Knygos yra išparduodamos labai žemomis kainomis. Prašome visų skaitytojų pasinaudoti tuo išpardavimu, jei ne dabar, tai ateityje.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. **Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.**

Anglų-lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. **Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.**

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista

5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. **Nupiginta kaina - 15 dol. su persiuntimu.**

Knygos gaunamos rašant:
Darbininkas-Administr.
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207
arba skambinant administracijai
tel.: 718-827-1351.

Laukiame Jūsų,
mieli skaitytojai, nuomonių,
patarimų ir pasiūlymų
"Darbininkui":
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail:
darbininkas@hotmail.com

KUN. DR. A. PASKAUS KNYGOS

"Tikėjimo ir netikėjimo sąlytis šiandien". Knygoje gvildenamas paradok-siškas reiškinys - netikėjimo apraiškos tikinčiuosiuose. Analizuojamas ateistų "tikėjimas" ir apskritai ateizmo kilmė bei jo antplūdis vakarų kultūros zonose. Kaina - 8 dol. su persiuntimu.

"Žvilgsnis į pasaulėžiūrinę aplinką, šventovę, save" - naujausia autoriaus knyga. Kaina - 8 dol. su persiuntimu.

Abi knygos gaunamos: "Darbininko" administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, tel. (718) 827-1351.

SKELBIMAI

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės Vila Maria, P.O. Box 155, Thompson, CT 06277.

SOCIETY OF FRANCISCAN FATHERS OF GREENE, ME

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207-1999

RETURN SERVICE REQUESTED

Non-Profit Org.
U. S. Postage
PAID
BROOKLYN, N.Y.
Permit NO 5417